

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΕΒ ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΕΒΤ

Αθήνα, Τετάρτη 17 Μαρτίου 2010

Σας ευχαριστώ για την πρόσκληση να απευθύνω χαιρετισμό σ' έναν από τους πιο ανθεκτικούς, δυναμικούς και ανταγωνιστικούς κλάδους της ελληνικής επιχειρηματικότητας. Οι επιχειρήσεις του κλάδου των τροφίμων αποτελούν πράγματι πρότυπο σύγχρονης λειτουργίας, εξωστρέφειας και ανάπτυξης, σε μία οικονομία που η ανταγωνιστικότητά της συνεχώς διολισθαίνει τα τελευταία χρόνια. Και τέτοιες είναι οι επιχειρήσεις που χρειαζόμαστε ακόμα περισσότερο τώρα, σε αυτή την τόσο κρίσιμη για τη χώρα συγκυρία.

Όσο δυσοίωνα και αν φαίνεται, οφείλουμε να παραδεχτούμε ότι, ουσιαστικά, τώρα μόλις αρχίζουμε να βιώνουμε τις επιπτώσεις μίας βαθιάς, χρονίζουσας διαρθρωτικής κρίσης. Η αντιμετώπισή της δεν μπορεί παρά να γίνει με ριζικά διαρθρωτικά μέτρα. Η υστέρηση της χώρας μας στο σημείο αυτό είναι μακρόχρονη –σχεδόν παθολογική. Εθελουφλώντας, είδαμε στις αλλαγές μόνο κόστος και, παρασυρόμενοι από τη στρεβλή εκτίμηση του κομματικού οφέλους, αγνοήσαμε τα μόνιμα πλεονεκτήματα που θα έφερναν στην κοινωνία συνολικά. Η ευθύνη γι' αυτό βαρύνει όλους μας και η ιστορία δεν θα κρίνει κανέναν μας ευμενώς.

Λέγεται για τις ΗΠΑ ότι είναι η χώρα όπου δίνεται σε όλους μία δεύτερη ευκαιρία. Η Ελλάδα είναι η χώρα που της δόθηκαν πολλές ευκαιρίες –και τις σπατάλησε με αβάσταχτη ελαφρότητα. Σήμερα, διανύουμε το τελευταίο μας στάδιο πριν περάσουμε στη μόνιμη εθνική υποβάθμιση, στην εκτεταμένη ανέχεια, στη διαρκή κοινωνική σύγκρουση. Η σημερινή κυβέρνηση, με νωπή και ισχυρή λαϊκή εντολή, καλείται να διαχειρισθεί τη μεγάλη κρίση που μαίνεται σήμερα. Έχω και στο παρελθόν τονίσει ότι ο τόπος χρειάζεται μία ισχυρή διακυβέρνηση και δεν υπάρχει ισχυρότερη διακυβέρνηση από την εθνική σύμπνοια. Ούτε οι μικροκομματικές έριδες ούτε οι συντεχνιακές ιδιοτέλειες έχουν θέση στη σημερινή συγκυρία.

Τα πρόσφατα κυβερνητικά μέτρα ήταν άδικα και οδυνηρά για όλους όσοι τα υφίστανται, αλλά αναγκαία. Ανάμεσα στον γκρεμό και το ρέμα, ανάμεσα στη χρεοκοπία και την ύφεση, δεν είχαμε άλλη επιλογή από την ύφεση. Και, δυστυχώς, επιλογές αυτής της μορφής θα αντιμετωπίζουμε συνεχώς από 'δω και μπρος. Είναι πολλές και βαθιές οι παθογένειες της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας. Καθυστερήσαμε τραγικά να τις επιλύσουμε. Το τίμημα των απλήρωτων λογαριασμών που συσώρευσαν η αδιαφορία και ατολμία των ηγεσιών καλούμαστε να πληρώσουμε σήμερα. Αν δεν προσαρμοστούμε στην πραγματικότητα, θα περιθωριοποιηθούμε ως χώρα μόνιμα με δραματική πτώση του βιοτικού μας επιπέδου.

Τα μέτρα που πήρε η κυβέρνηση έχουν πρωταρχικά ταμειακό χαρακτήρα. Δεν είναι μέτρα αναπτυξιακής προοπτικής. Και χωρίς την ανάπτυξη ο τόπος δεν θα βγει ποτέ από την κρίση. Τρία είναι τα εμπόδια που υπονομεύουν την ανάπτυξη. Και τα τρία έχουν τις ρίζες τους στο παθογενές Κράτος:

- Πρώτον, η καθυστέρηση που επιδεικνύει και τούτη η κυβέρνηση στη λήψη των αναγκαίων μέτρων, που θα δώσουν ρευστότητα στην αγορά και θα απαλύνουν τις άμεσες επιπτώσεις της ύφεσης που βιώνουμε. Πρέπει άμεσα και με αποφασιστικότητα να στρέψουμε την αγορά από την ανασφάλεια στην ηρεμία, από την απαισιοδοξία στη δημιουργική δράση. Στα παραγωγικά υπουργεία και στο τραπεζικό σύστημα πρώτα απ' όλους εναπόκειται η αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης.
- Δεύτερον, η αδυναμία μας να συνειδητοποιήσουμε ότι η διαδικασία μετάβασης σε μία νέα μορφή ανάπτυξης, σε μία σύγχρονη εξωστρεφή και διεθνώς ανταγωνιστική παραγωγική δομή, είναι μία αδυσώπητη προσπάθεια που χωρίς παλινωδίες, συντονισμένα και με ταχείς ρυθμούς, πρέπει να αντιμάχεται όλα μαζί τα αίτια της ελληνικής παθογένειας, σ' ένα ευρύ όσο και βαθύ μέτωπο. Στο παρελθόν, πολιτικοί αλλά και επιχειρηματίες πέσαμε θύματα της ψευδαίσθησης ότι με ένα μέτρο εδώ, ένα άλλο μέτρο εκεί, ένα Προεδρικό διάταγμα τη μία ημέρα, ένα σχέδιο νόμου την άλλη, μπορούσαμε να έχουμε ανάπτυξη με κέρδη και κοινωνικό κράτος. Ήταν ένα τραγικό λάθος που όλοι πληρώνουμε σήμερα. Και θα εξακολουθήσουμε να το πληρώνουμε αν δεν κατανοήσουμε ότι η σύγχρονη ανάπτυξη εξαρτάται άμεσα και καθοριστικά από ένα μεγάλο αριθμό παραγόντων –τη γραφειοκρατία, την παιδεία, την αγορά εργασίας, τη διαφθορά, τη λειτουργία της νομοθετικής εξουσίας, την κομματοκρατία, για να αναφέρω μερικούς. Η αντιμετώπιση του ενός χωρίς την ταυτόχρονη αντιμετώπιση όλων των άλλων ισοδυναμεί με την προσπάθεια να ελέγξει κανείς με τα χέρια μία ποσότητα υδραργύρου. Στον πολιτικό κόσμο γενικά και στην κυβέρνηση ειδικά, εναπόκειται να θέσουν τις βάσεις για να ξεκινήσει αυτή η συντονισμένη διαδικασία.
- Τρίτον, το μεγαλύτερο ίσως εμπόδιο που αντιμετωπίζουμε ως χώρα για να βάλουμε μπροστά τη μηχανή της ανάπτυξης που βασίζεται στην επένδυση και στην αποταμίευση, στον καθημερινό σκληρό μόχθο, στη δημιουργία και στην πρωτοβουλία, είναι αυτό το ιδιότυπο ελληνικό φαινόμενο –που δεν συνάδει καν με την ιστορία μας: η χρόνια δαιμονοποίηση της επιχειρηματικότητας. Για δεκαετίες ο ιδιωτικός τομέας έχει αντιμετωπίσει αβάσιμες κατηγορίες, έχει γίνει αντικείμενο χλευασμού και δυσπιστίας, έχει υπάρξει πιόνι στα κομματικά παιχνίδια και στις ιδεολογικές αντιπαραθέσεις. Αν δεν αλλάξει η νοοτροπία αυτή, θα μας καταδικάσει σε μόνιμη ύφεση.

Σήμερα, στην Ελλάδα, δεν είναι ο τραπεζικός τομέας που απέτυχε, ούτε ο ιδιωτικός τομέας που κατέρρευσε. Είναι ο δημόσιος τομέας που χρεοκόπησε. Όλοι μας, βέβαια, πληρώνουμε τις επιπτώσεις αυτής της χρεοκοπίας. Με την ανοχή μας, εξάλλου, αφήσαμε τον πολιτικό κόσμο να μας οδηγήσει ανέμελα προς τον γκρεμό.

Η κοινωνία μας καλείται τώρα να συνειδητοποιήσει ότι τα πράγματα ούτε πρέπει ούτε μπορούν να γίνουν ξανά όπως πριν. Το μοντέλο της κρατικοδίαιτης και επιδοτούμενης ανάπτυξης έχει οριστικά τελευτήσει. Το Κράτος δεν είναι και δεν θα είναι πλέον σε θέση να μοιράζει διορισμούς και χαριστικά επιδόματα, αργομισθίες, πρόωρες συντάξεις και πλασματικές υπερωρίες, να θρέφει στρατιές ημετέρων. Η Ελλάδα που έμαθε να ζει μέσα από το Κράτος και δια του Κράτους ανήκει στο παρελθόν.

Η εξέλιξη δημιουργεί ένα κενό. Και το κενό αυτό μόνο ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να το καλύψει. Αυτή είναι η μεγάλη του ευθύνη σήμερα. Αν δεν αποτινάξει όλες τις αρνητικές πρακτικές που τον εξέθεσαν στο παρελθόν, αν δεν επιδείξει συλλογική συνείδηση, αν φανεί κατώτερος του ρόλου που οι σημερινές περιστάσεις αντικειμενικά του αναθέτουν, τότε η χώρα αυτή θα χάσει το μέλλον της. Και επιχειρηματικότητα σε μία χώρα χωρίς μέλλον δεν υπάρχει.

Αλλά, η προοπτική αυτή δεν είναι αντάξιά μας. Σε εμάς εναπόκειται να καταδείξουμε ότι υπάρχει μία Ελλάδα, υπάρχει ένας σύγχρονος ιδιωτικός τομέας, υπάρχει μία σύγχρονη επιχειρηματικότητα, που μπορεί να συνεχίζει να υπόσχεται ανάπτυξη και δουλειές, που μπορεί να ξαναδώσει τη χαμένη ελπίδα προόδου. Αυτός ο ιδιωτικός τομέας είναι ο μόνος πλέον που μπορεί να παράγει, να προσφέρει θέσεις εργασίας, να εισάγει τεχνολογία και τεχνογνωσία, να συνεργάζεται με ξένα

κεφάλαια, να δημιουργεί προστιθέμενη αξία και πρόσθετο κοινωνικό μέρισμα. Αυτός αντιπροσωπεύει την Ελλάδα που προοδεύει με την αξία της. Την Ελλάδα που μπορεί. Την Ελλάδα στην οποία ανήκει το μέλλον.

Φέτος, οι 100.000 νέοι απόφοιτοι των ΑΕΙ ή θα μείνουν άνεργοι ή θα πρέπει να απασχοληθούν στον ιδιωτικό τομέα. Γι' αυτό και η πραγματική διέξοδος από την κρίση θα έρθει όταν περάσουμε ως κοινωνία από την αντιεπιχειρηματική μνησικακία στην ανάδειξη της δημιουργικότητας και την ενίσχυση της πρωτοβουλίας, από τη δαιμονοποίηση της επιχειρηματικότητας στη δημιουργία συνθηκών ελεύθερης δράσης με σταθερούς κανόνες, από την εξίσωση προς τα κάτω στην ανάδειξη της αριστείας. Όταν οι νέες γενιές θα πάψουν να προσβλέπουν στη δημοσιοϋπαλληλική μονιμότητα ή την κομματική αργομισθία και θα διεκδικούν το μέλλον τους βασιζόμενες στις δικές τους ικανότητες. Αυτό είναι τελικά το ζητούμενο: να πιστέψουμε στους εαυτούς μας –να ξαναβρούμε αυτήν τη νοοτροπία δημιουργίας, αυτήν την κουλτούρα εργασίας.

Οι επιδοτήσεις και τα επιδόματα που μας έφτασαν εδώ, δεν αποτελούν λύση. Η λύση είμαστε εμείς.